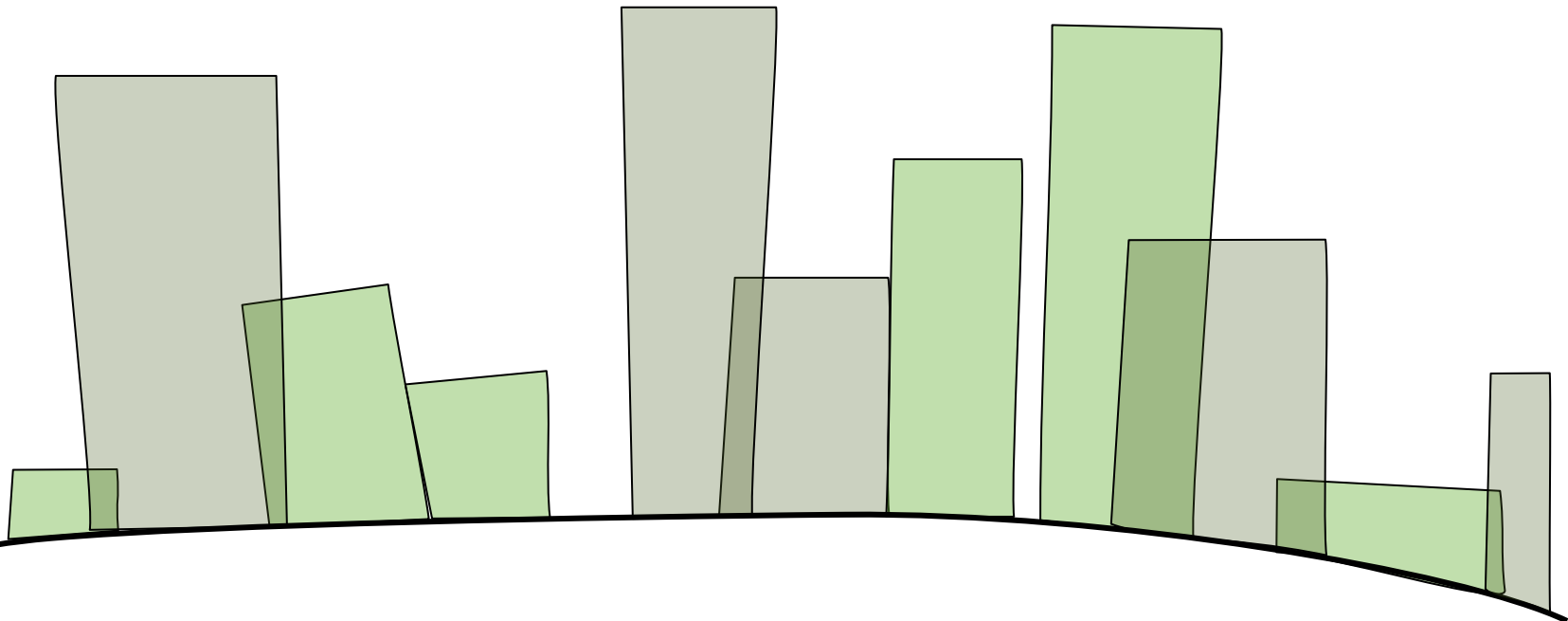

החלטת פורום ה-15 לאמץ את התקן הישראלי לבנייה ירוקה

הרקע להחלטה ויישומה בעיריות
הכשרת רישוי אשדוד-אשקלון – יוני 2015

מאיה קרבטרי, פורום ה-15

הרקע לקבלת ההחלטה

אמנת פורום האקלים של פורום ה-15

פורום ה-15
פורום העצמאיות

אמנת פורום ה-15 להפחתת זיהום אוויר ולהגנת אקלים

נערכה ונחתמה בתל-אביב-יפו, ביום רביעי, ז' באדר א' תשס"ח, 13 בפברואר 2008

"תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי, שאם קלקלת - אין מי שיתקן אחרייך"
(קהלת רבה ז' א)

מבוא

אחד החיים המודרני נורם כעשורים האחרונים להתגברות מדאגיה ברמות זיהום האוויר ולעלייה חדה בפליטת גזי חממה. השלכותיהם של אלה חמורות הן על האדם והן על כדור הארץ. יש קשר ישיר בין רמת זיהום האוויר לבין מחלות קשות, כגון סרטן ומחלות לבדרכי הנשימה, כמו כן, זיהום האוויר גוי החממה גורמים לטקפים בלתי הפיכים למערכות אקולוגיות ולשינויים אקלימיים בכדור הארץ. הבאים יליד ביטוי במגו אוויר קיצוני וריבוי אסונות טבע מהם נגרות בעיות סביבתיות, כלכליות וחברתיות בקנה מידה עולמי.

בערי ישראל כבר מתחילים להרגיש את מחיר הנזקים הסביבתיים, אך את ההשלכות הצפויות לנו מעליית מפלס הים, מהתפשטות צפונה של קו המדבור וממשטר המשקעים הקיצוני אנו עוד עתידים לגלות במלא חריפותן.

דוח מיוחד שפרסם האו"ם בשנת 2007 קובע כי האדם הוא האחראי להתחממות הגלובלית ולאדם היכול לעצור את ההתדרדרות. מאות המדענים שערכו את הדוח מעריכים שקיים חלון הזדמנויות צר לשינוי המצב, הטכנולוגיה הדרושה כבר עומדת לרשותנו היום אך יש להפנות משאבים כלכליים, טכנולוגיים ואנושיים לנושא ולנצל את מעט הזמן שעומד לרשותנו, ההנהגה והציבור, על מנת לעצור את ההתדרדרות.

ערים, דוגמת אלו שאנו עומדים בראשו, יכולות להוביל את שינוי המגמת הללו ובפועל לשנות את המצב חוך פרק זמן קצר. לשם כך יש לקבל החלטות אמינות, להשתמש בהשפעתנו הציבורית וביכולתנו לפעול ביעילות בתחומי ערינו ולהוות בתוך כך גורם מכריע גם בקביעת סדר היום הלאומי.

מטרות יעדים

כחלק מהיחידה הגלובלית המתמקדת עם מציאות זו ומתוך חחושת אחריות כלפי תושבי הערים, וכלפי אנלומיית ישראל כולה, כלפי שכנינו וכלפי יושבי כדור הארץ כולם, אנו חותמים על אמנה זו ונפעל להשגת המטרות הבאות:

- להגן על בריאותם ועל איכות חייהם של תושבי הערים שבבראשוננו.
- להצטרף למאמצי ערים ברחבי העולם כולו בהגנת האקלים העולמי.
- להגן על הסביבה, משאבי הטבע, המערכות האקולוגיות והמגוון הביולוגי, למען הדור הזה ולמען הדורות הבאים, ובהתחשב בצרכיהם.

לשם השגת מטרות אלו, אנו מתחייבים:

- א. לפעול, כל אחד בעיד שבראשוננו, לקידום תכנית אב עירונית להפחתת זיהום אוויר והגנה על האקלים, שתכלול את חמש אבני הדרך הבאות:
 - קביעת מצאי בסיסי ותחית של מקורות עיקריים לזיהום אוויר ולפליטת גזי חממה בעיר.
 - פיתוח ואימוץ תכנית פעולה מקומית לטווח קצר ולטווח ארוך, על מנת להשיג הפחתת זיהום האוויר ופליטת גזי חממה.
 - יישום תכנית הפעולה המקומית, לרבות האמצעים והפעולות הנגזרים ממנה.
- ניטור ובקרה של רמות זיהום האוויר ופליטת גזי חממה, ודיווח שוטף על הפעולות והאמצעים הננקטים במסגרת תכנית הפעולה המקומית.
- ב. להצטרף ליוזמת הערים למען הגנת האקלים (ICLEI - International Council for Local Environmental Initiatives) ו-CCP (Cities for Climate Protection).
- שמוביל ארגון (International Council for Local Environmental Initiatives), לאמץ יעדי הפחתת זיהום אוויר והגנת אקלים ברוח היעדים שהציבו לעצמן ערים גדולות אחרות בעולם, ובשיעור שלא יפחת מצמצום של 20% בפליטת גזי חממה עד לשנת 2020.
- ג. לפעול להשגת התוצאות הראשוניות של חמש אבני הדרך שבתכנית בתוך שלוש שנים מיום חתימתנו על אמנה זו.

מעקב וברקה

לשם הבטחת יישומן המלא והאפקטיבי של האמנה והתכנית העירונית הנגזרות ממנה, אנו מייסדים מטה פעולה, במסגרת פורום ה-15, שיקדם את מאמצי הערים בכיוון זה, ויבקר ויעקוב אחר תוצאותיהם. המטה יפעל לרישות המידע, איגום משאבים ותיאום בין העירויות, משרדי הממשלה וגופים רלוונטיים נוספים.

אנו קוראים בזאת לרשויות מקומיות נוספות להצטרף ליוזמתנו באמצעות חתימה על אמנה זו.

על החתום,

הרקע לקבלת ההחלטה

אמנת האקלים של פורום ה-15

- נחתמה בפברואר 2008 ע"י 18 עיריות - עיריות פורום ה-15 + ירושלים, אשקלון ובת-ים.

- **ההתחייבות כמקובל בעולם -** הפחתת זיהום אוויר והפחתת פליטות גזי חממה בערים בלפחות 20% עד שנת 2020.

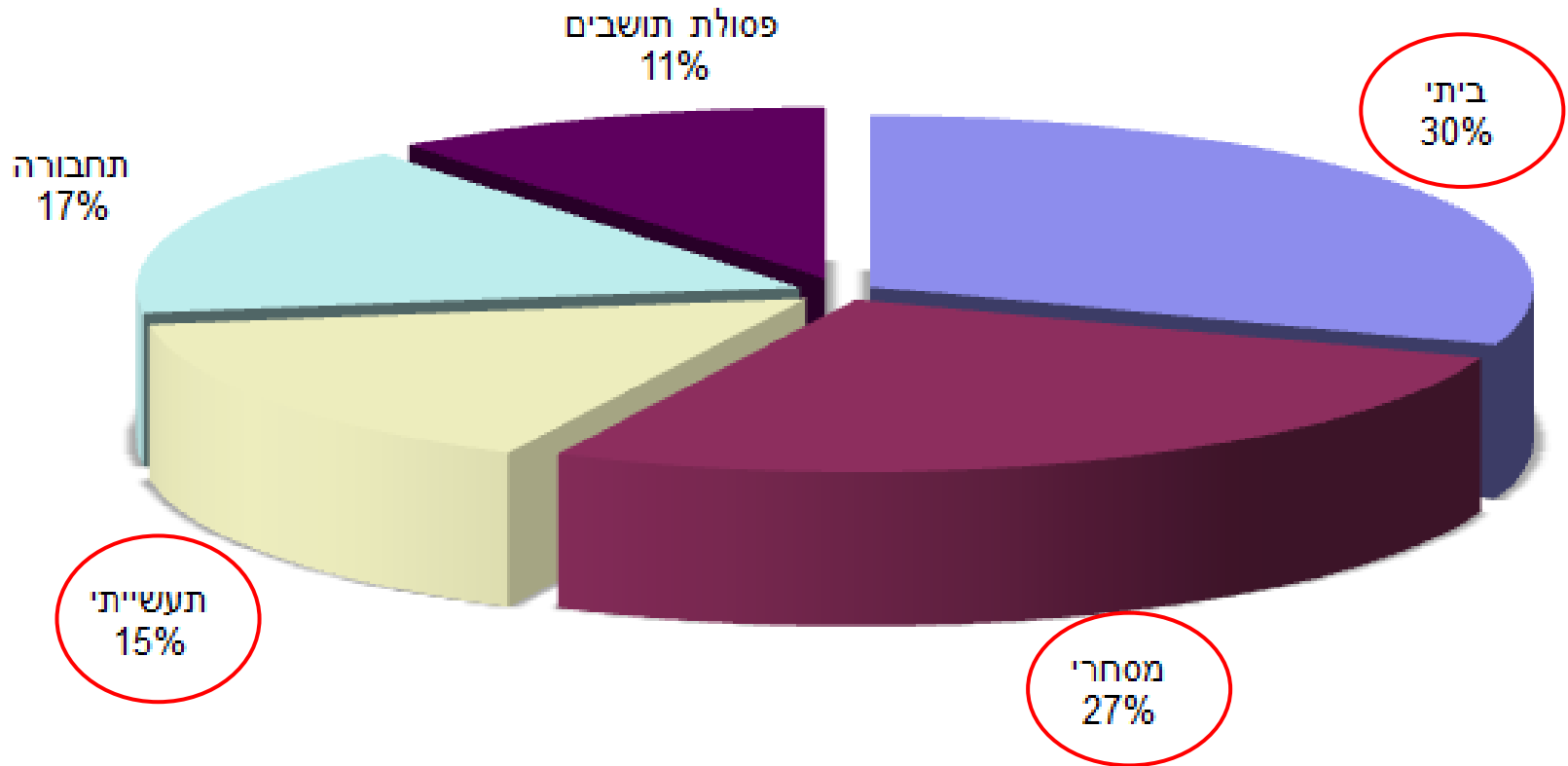

- הצטרפות לקמפיין ה-CCP של ארגון ICLEI - ארגון של רשויות מקומיות לקידום קיימות.

הרקע לקבלת ההחלטה

סקרי הפליטות העירוניים

תוצאות סקרי פליטות גזי החממה בערי האמנה -
ממוצע 2007

כ-72% מפליטות גזי החממה מקורן בצריכת
אנרגיה במבנים.

קידום מדיניות בנייה ירוקה בערי האמנה

החלטת ראשי הערים הראשונה

קידום מדיניות בנייה ירוקה בערי האמנה

מיפוי מדיניות בנייה ירוקה - 2010-2011

מדוע לאמץ את התקן?

- חוסך לכל עירייה את הצורך להתמודד ולהתאים הנחיות באופן עצמאי.
- תקן מקצועי אשר נכתב בשיתוף כלל בעלי העניין.
- תהליך התעדה חיצוני שאינו תלוי במשאבי עירייה.
- תהליך בקרה תקופתי.
- מדיניות אחידה וברורה תקל על ההתנהלות מול המתכננים והיזמים ואף תוביל לייעול והוזלת השוק.

אימוץ התקן הישראלי לבנייה ירוקה

תהליך העבודה לגיבוש ההמלצה

הקמת צוות עבודה

- המשרד להגנת הסביבה
- משרד הפנים
- נציגי עיריות
- המועצה הישראלית לבנייה ירוקה
- מכון התקנים
- IQC
- פורום ה-15

הנחות היסוד

- אימוץ הדרגתי זהיר ובהתייחסות נפרדת לכל סוג מבנה
- הסתכלות של שלוש שנים קדימה, החל מ-2014 והלאה
- הקמת צוות מעקב ובקרה
- מיסוד ערוץ פתוח בין העיריות, הקבלנים ומנהלת התו הירוק לפתרון בעיות מקצועיות

קריטריונים לגיבוש ההמלצה

- סוג הפרויקט/המבנה
- סוג הבעלות
- קונפליקטים מול תקינה משלימה
- חסרים בתקן
- החזר השקעה (ציבורית/פרטית)
- נראות ציבורית ותהודה
- רלוונטיות ליישום בעיריות פורום ה-15

המלצה ליישום הדרגתי הממוקד במסגרת	הפרק	קריטריונים לביצוע הרלוונטיות ליישום בכל עירייה	מנגנון או סוכי פסג מיוחדים	המלצה ליישום הדרגתי לפי שנים	קונפליקטים ליום או מול תקינה משלימה	נכס מריב ליום או תחנה החזר השקעה ציבורית	נראות והגדרה (1-5)	עיקר בעלות	חלף החק או מסמך במחיר אחר	חלק 2	שימוש עיקרי סוג פרויקט
החלטת סניף מס' 1 לחלוקת נכסי להשגת מנגנון של עד 9 קמנות למשך שנתיים.	1. חשלב במסגרת החלטת סניף מס' 1 לחלוקת נכסי להשגת מנגנון של עד 9 קמנות למשך שנתיים.	1. הרב סוכי- אנאפי (ברמת מבנה שכונה עיר)	פסג	ראו סניף מס' 1	-	-	1	פ	חלק 2	מגורים	עמוד קרקע
		2. עלות התחזוקה של בניינים רבי- קומות	-	-	2	פ	תעל 4 יחיד				
		3. עלות הקרקע	-	-	3	פ	בנין גבה 4-9 קמנות				
		4. סופגריה עירונית	-	-	4	פ	רבי קמנות 9-15 קמנות				
		5. האפשרות למקום הבנייה העירוני ולמפריל הבניה בעיר.	-	-	5	פ	רבי קמנות 15-30 קמנות				
		6. התאמת מתחמים מיוחדים מיוחדים המהווים הזדמנות טובה למסעות הקרקעות	-	-	5	פ	רבי קמנות 30+ קמנות				

↓

דיונים בפורום העירוני
לתכנון ובנייה
בני-קיימא

↓

מפגש מהנדסי ערים

↓

התייחסות בעלי
תפקידים בעריות:
יועצים משפטיים,
מנכ"לים, מהנדסי
ערים

↓

הפצה לקבלת הערות
הציבור

↓

**אישור ההחלטה
במליאת ראשי
הערים**

החלטת ראשי הערים מתווה הדרגתי ליישום

2016	2015	2014
<p style="text-align: center;">**</p> <p>מבני מגורים מעל 15 קומות</p> <p>בתי מלון מעל 6000 מ"ר</p> <p>מבני מסחר מעל 2500 מ"ר</p>	<p style="text-align: center;">*</p> <p>כל מבני המגורים (למעט צמודי קרקע) (החל מרבעון אחרון)</p> <p>בתי ספר וגנים עירוניים - מבנה חינוך אחד בשנה (גן ילדים או בית ספר)</p> <p style="text-align: center;">**</p> <p>מבני משרדים של מעל 20,000 מ"ר ברוטו</p>	<p style="text-align: center;">*</p> <p>מבני מגורים של 15 קומות ומעלה</p> <p>דיוור מוגן/מעונות סטודנטים</p> <p>מבני עירייה</p> <p>מבני משרדים מעל 5000 מ"ר</p> <p>מבני אכסון תיירותי מעל 1000 מ"ר</p> <p>מבני בתי חולים</p> <p>בנייני התקהלות ציבורית</p> <p>מבני מוסדות השכלה גבוהה</p> <p>בתי ספר וגנים עירוניים (ע"פ קביעת העירייה ולפחות בית ספר אחד בשנה (הראשונה)</p>

החלטת ראשי הערים מתווה הדרגתי ליישום

מגורים

- פטור גורף לצמודי קרקע.
- פטור למבנים מסוג גרעין ומעטפת (Core & Shell) עד להסדרת הנושא באמצעות תקינה.
- במקרים של מבנים עם "עירוב שימושים", השימוש העיקרי בעל השטח הגדול יותר הוא שיקבע את תחולת ההוראות.
- מומלץ לפרסם חוברת הנחיות לשיפוצים בקרב תושבים לעידוד יישום וולונטרי של שיפוצים ירוקים.
- פורום ה-15 ימשיך להפיץ בקרב העיריות דוגמאות למפרטי שיפוצים ככל שיתגבשו על ידי גופים שונים.

מספר כוכבים מינימלי לפי שנת יישום			
	2016	2015	2014
צמוד קרקע	-	-	-
מעל 4 יח"ד	*	*(החל מהרבעון הרביעי של 2015)	-
בניין גבוה (4-8 קומות)	*	*(החל מהרבעון הרביעי של 2015)	-
רבי קומות (9-14 קומות)	*	*(החל מהרבעון הרביעי של 2015)	-
רבי קומות (15-30 קומות)	**	*	*
+30 קומות	**	*	*
דיור מוגן/ מעונות סטודנטים	*	*	*

החלטת ראשי הערים מתווה הדרגתי ליישום

משרדים

מספר כוכבים מינימלי לפי שנת יישום			
2016	2015	2014	
*	*	*	משרדי עירייה
*	*	*	משרדים מעל 5,000 מ"ר
**	**	*	משרדים מעל 20,000 מ"ר

- לרבות מרפאות שאינן כוללות ציוד רפואי, כגון מרפאות בריאות הנפש, או טיפולים אלטרנטיביים. בכפוף להעברת הנחיות מעודכנות בנושא לאחר בחינתו מחדש ע"י צוות העבודה המקצועי לבחינת ההמלצה.
- פטור למבנים מסוג גרעין ומעטפת (Core & Shell) עד להסדרת הנושא באמצעות תקינה.

החלטת ראשי הערים מתווה הדרגתי ליישום

מוסדות חינוך

מספר כוכבים מינימלי לפי שנת יישום			
2016	2015	2014	
*	* ללא התעדה	* ללא התעדה	גני ילדים
*	*	*	בתי ספר
*	*	*	השכלה גבוהה

- לאור העלויות הגבוהות (ייקור של 10%-16%) הוחלט כי כל עירייה, בהתאם ליכולתה, תקבע את אחוז בתי הספר וגני הילדים אשר ייבנו בכל שנה בעיר על פי התקן ובכל מקרה, לא פחות מבי"ס אחד בטווח של שנה עד שנתיים ראשונות ליישום התקן ולא פחות ממוסד חינוך אחד (בית ספר או גן ילדים בשנות היישום הבאות).

החלטת ראשי הערים מתווה הדרגתי ליישום

מבני אכסון תיירותי

מספר כוכבים מינימלי לפי שנת יישום			
2016	2015	2014	
-	-	-	צימרים *
*	*	*	אכסניות מעל 1,000 מ"ר
*	*	*	בתי מלון מעל 1,000 מ"ר
**	*	*	בתי מלון מעל 6,000 מ"ר **

* פטור לצימרים
** חיובים בשיפוצים על פי התקן

החלטת ראשי הערים מתווה הדרגתי ליישום

מוסדות בריאות

מספר כוכבים מינימלי לפי שנת יישום			
2016	2015	2014	
*	*	*	בתי חולים *
-	-	-	מרפאות **

* בשיפוצים של מעל 2000 מ"ר - חיוב על פי התקן
** פטור למרפאות (למעט מרפאות שאינן כוללות מכשור רפואי, כגון
מרפאות בריאות הנפש, או טיפולים אלטרנטיביים. מרפאות אלה ייחשבו
למשרדים, לצורך החלטה זו).

החלטת ראשי הערים מתווה הדרגתי ליישום

בנייני מסחר

מספר כוכבים מינימלי לפי שנת יישום			
2016	2015	2014	
*	-	-	בנייני מסחר מעל 2,500 מ"ר
*	-	-	בנייני מסחר מעל 10,000 מ"ר

- פטור מעמידה בתקן בשל חוסר התאמה בין תקן 5282 לתקן 5281. יישום ההמלצה בשנה השלישית ייבחן לאור עדכון התקן ומתן מענה לסוגיה.
- פטור למבנים מסוג גרעין ומעטפת (Core & Shell) עד להסדרת הנושא באמצעות תקינה.

החלטת ראשי הערים מתווה הדרגתי ליישום

בנייני התקהלות ציבורית

מספר כוכבים מינימלי לפי שנת יישום			
2016	2015	2014	
*	*	*	מרכזים קהילתיים
*	*	*	בתי תפילה
*	*	*	אחר (מוזיאונים, מתקני פנאי)

- פטור למבנים מתחת 500 מ"ר.
- פטור לאולמות ספורט עד להשלמת ההנחיות בנושא זה.
- בשיפוצים למבנים של מעל 500 מ"ר - חיוב על פי התקן.
- מומלץ להחיל את ההמלצה תחילה על מתנ"סים ומבני התקהלות עירוניים.

החלטת ראשי הערים

הוראות מיוחדות

1. עירייה רשאית לקבוע מתווה אחר לאימוץ התקן כל עוד אינו מפחית מן הדרישות המנויות בהחלטה.
2. מקום בו קיימת מדיניות בנייה ירוקה מאושרת בעירייה רשאית העירייה להמשיך ולהחיל את המדיניות עד להחלתו של התקן על פי ההחלטה והמועדים הנקובים בה.
3. עירייה המעוניינת לחייב עמידה בדרישות מסוימות של בנייה ירוקה שאינן כלולות בתקן או שכלולות בתקן אך לא מהוות דרישות סף מחייבות, יכולה לעשות זאת במסגרת הוראות מהנדס עיר. מקרים בהם מדובר בדרישות שקיימות בתקן, מומלץ להפנות ישירות להוראה הרלוונטית בתקן.

תודה!

